

מפגש מוננים

לגלות טמונות ולפאר צפונות מפארתם של גדולי ומאורי הדורות

פרשת תזריע • חמישי לחודש הראשון תשפ"ד לפ"ק • גליון ארבע מאות ושש • שנה ט

למה אנחנו כל כך מחמירים בפסח

אנחנו עומדים עכשיו כבר שבוע וחצי לפני חג הפסח, עומדים אנו בחודש הגאולה, חודש שבו כלל ישראל עסוקים בביעור החמץ, ובהכנות לחג הפסח הבא עלינו לטובה [יעזרנו ה' שנזכה לחג בירושלים עיר הקודש, יחד עם כל נפוצות ישראל]. כמדומני שזה המצוה שישראל קדושים מתכוננים לה הכי הרבה, אולי לחתונה מתכוננים כל כך הרבה זמן, אבל זה לא כללל ישראל, כאן כל ישראל עסוקים כבר מתחילת החודש, והמהדרין כבר מתחילים מאחרי פורים או מאחרי ט"ו בשבט, להכשיר ולהכין את כל צורכי הפסח בכשרות ובהידור.

ודבר זה קצת תמוה בעיני אי אלו אנשים, הם לא מבינים למה צריך להתכונן כל כך הרבה לחג הפסח, הרי 'אבק הוא לא חמץ', ו'מצות שקונים בחנות הם גם מצות', אז מה הבעיה?! כמה ימים לפני פסח אפשר להוציא את כל הפירורים של החמץ שאתה יודע שיש בבית, ובערב פסח בבוקר עושים קניה בשביל פסח, קונים במכולת מצות, יין, חסה, בשר, דגים, ירקות, חטיפים לכבוד החג, משקאות קלים, הכל כמובן בהשגחה מהודרת, אולי אף יותר מהודרת ממה שהוא מקפיד עליה כל השנה... אבל מה כל הטרם הזה?!

מדוע צריך ללכת לטחון חיטים במטחנה?! מדוע צריך לאפות מצות במשך כמה שעות?! מדוע צריך לשטוף ידים כל שמונה עשר דקות?! מדוע צריך לבזבז כל הרבה גליונות ניר וניר כסף?! פשוט נגשים לחנות קונים חבילת מצות, ואם רוצים דווקא מצות עבודת יד בכשרות מהודרת – את זה אפשר גם להשיג בחנויות המזון המובחרות! וכן הלאה והלאה בכל עניני חג הפסח, נוכל להאריך כאן רבות על כל ההקפדות שנהוגים בקרב יראי ה' וחסידים ואנשי מעשה, אך יכלה הדף והם לא יכלו. אפשר

דבר, כי ישנם דברים שהם פחות חוששים ומוכנים לקחת סיכון, ויש דברים שהם יותר חוששים ופחות מוכנים לקחת סיכון... אכן בדרך כלל רוב רובם של האנשים הם ככה, תלוי מה חשוב להם יותר, ומה חשוב להם פחות, וזה מה שמשפיע על רמת הסיכון שהם מוכנים לקחת, ועל מקדמי ההגנה שהם נוקטים.

אנחנו יכולים לפעמים, לא תמיד, אבל פעמים רבות אפשר לבחון את האדם ולראות דרך דברים אלו, אלו דברים הוא מחשיב באמת ואלו דברים הוא לא מחשיב כמעט, איזה דברים הוא מוכן לקחת סיכון, ואלו דברים הוא לא מוכן לקחת סיכון בשום פנים ואופן, הוא יודע שזה הדבר הכי חשוב, ואם הוא יפספס את זה – הוא יפספס את הכל, אז הוא לא מוכן לקחת סיכון.

הרי כולנו זוכרים שתמיד אמא הייתה אומרת לנו: אם היה היום טיול – לא היית מאחר... וזה בגלל ש'טיול' אנחנו לא מוכנים לקחת סיכון שנפסיד, לעומת כל יום שאנחנו הולכים לחיידר, [לצערינו...] זה עדיין לא חשוב כל כך בשביל שלא נהיה מוכנים לקחת סיכון אם נפסיד קצת מהשיעור הראשון...

אם נחפור מעט, נוכל לדעת זאת ברור, שכידוע אדם לא יהמר על החיים שלו, החיים של האדם זה הדבר הכי חשוב, ועל זה אנשים מוכנים לעשות הכל, שהרי 'כל אשר לו – יתן עבור נפשו'. ואם אנחנו רואים אנשים שמוכנים לקחת סיכון בדבר מסוים, אז זה אומר שזה לא החיים האמיתיים שלו, יש לו דברים שבעיניו זה החיים שלו. וכן להיפך, אם רואים שאנשים לא מוכנים לקחת סיכון על משהו, סימן שזה הדבר הכי חשוב להם, זה החיים שלהם.

כלפי מה הדברים האמורים, כל אחד יבין מה שהוא רוצה להבין, אבל אפשר גם לקחת את זה לעוד מקום...

אתם זוכרים שפעם היה 'קורנה', זה לא היה לפני כל כך הרבה זמן, זה עדיין חרוט על ליבנו. אז אתם זוכרים בוודאי איך זה היה נראה: כמו בכל ענין בדרך כלל, היה את החששנים, היה את האלו שמעדיפים לא לקחת סיכון, את אותם שנשמעו להוראות בדיוק כמו שנמסרו ממשרד הבריאות, כמו תמיד יהיו הם אלו שישמרו על חוקי התנועה, ובכלליות יש להם את הסדר יום שלהם הקבוע כבר עשרות שנים.

והיה גם את אותם שאוהבים לקחת סיכון, ההתחככות עם הסכנה – מזרימה להם אדרנלין בדם, בדרך כלל אין להם גם סדר יום מסודר, כל שבועיים תמצא אותם עובדים בעבודה אחרת, כל חודשיים הם יתפללו בבית כנסת אחר. וגם בענין הקורנה, תמיד היית מוצא אותם מתווכחים בקיפקע'ס בשטיבע'לך תוך עבירה על חוקי משרד הבריאות, אם הם ישמעו שיש איזה 'נישא קורנה' הם מיד ירוצו לראות אותו...

לא שאני מצדד באיזו שהוא צד בענין, בטח לא היום שהכל נרגע ברוך ה', המשכנו בחיים אפילו אחרי שזה היה, ואנשים כבר התחילו לשכוח מה היה אז, מה היה הכללים, כמה היה מותר להתפלל בבית כנסת אחד, וכמה ימים היה צריך לעשות בידוד. אז גם עכשיו יש את האיומים מאיך [ה'] ישמרנו מכל פגע], יש את האלו שירוצו לקנות גנרטורים ומים מינרלים, ויש את אלו שימשיכו את שגרת החיים כרגיל, לא יתייחסו לכל נביאי הזעם...

נראה לי שכבר הטבת להבין את שני סוגי הטיפוסים הקיצוניים, אמנם בדרך כלל רוב האנשים הם בטווח שבין הטיפוס הראשון לטיפוס השני, יש את אלו שפחות חוששים ויותר מוכנים לקחת סיכונים, לעומתם יש את אלו שקצת יותר חוששים ומוכנים לקחת קצת פחות סיכונים. יש גם את אותם האנשים שלא תמיד הם ינהגו אותו

לשאול למה כל השנה אנחנו סומכים על ההשגחה המהודרת, סומכים עליהם שהכל כשר, אין בהם חששות של ערלה חלה ושביעית, שהם מפרישים תרומות ומעשרות. ואילו לגבי פסח אנחנו לא סומכים עליהם, אנחנו לא אוכלים את כל מה שיש בהכשר המקובל עלינו?! ממה נפשך, אם אנו סומכים עליהם לגבי איסורי דאורייתא, כמו שנפסק ש'עד אחד נאמן באיסורים', אז למה אנחנו לא סומכים עליהם לגבי פסח?! למה רק לגבי ערלה ותרומות ומעשרות אנו מסכימים לאכול מהשגחתם, ואילו לגבי חמץ בפסח אנחנו לא מסכימים לאכול מהשגחתם!?

נכון!! ישנה הנהגה של יראי ה', יראי חטא מופלגים, שאינם אוכלים כלל ממה שאין מוכן עבורם בביתם, ולא רק בפסח הם לא אוכלים מחוץ לבית, אלא גם בכל השנה. אבל אנחנו לא כאלו, אנחנו סומכים כל השנה על הרבנים שנותנים את ההכשר, אז מדוע בפסח לא?!

אמנם ידוע מה שאמרו בשם האריז"ל ש'מי שנוהר ממהו חמץ בפסח - ניצל מחטא כל השנה', וזאת משום שהחמץ רומז על כוחו של היצר הרע, כמו שאמרו בספרים הקדושים, ועל כן החמירו כבר חז"ל הקדושים על החמץ יותר מכל המצוות, וכבר התורה החמירה בזה לאסור את החמץ לא רק באכילתו אלא גם ב'בל יראה' ו'בל ימצא', עוד הוסיפה התורה לאסור חמץ אפילו במשהו אם נתערב בתערובת אפילו גדולה מאוד. משום היצר הרע הוא מאוד מאוד מסוכן, ואפילו קצת ממנו יכול להביא תוצאות מאוד חמורות, אז אם במשך השנה בלי היצר הרע לא היה לאדם בחירה, ואף לפעמים יש גם סוג עבודת ה' של 'בכל לבבך' בשני יצריך. אבל בפסח, שזה הזמן שבו נולד כלל ישראל, בו יצאו מארץ מצרים, ואז נתהוו לעם, וכידוע תינוק בתקופה הראשונה שלו צריך להיות סטירילי... צריך להיזהר שלא יהיה חיידיקים, מחטאים את הידיים בכל פעם שנגשים לתינוק, כי הגוף של התינוק עדיין זעיר, והוא לא יוכל להתמודד עם כל מיני וירוסים. כמו כן שהיהודים יצאו ממצרים, הם היו צריכים להיזהר מאוד מכוחו של היצר הרע, מאוד

מאוד ממהו חמץ, כדי שלא יזיק חס ושלום לכלל ישראל...

את הדברים הללו שמעתם כבר מסתמא כמה פעמים, ואם לא את דברים אלו, אז דברים כעין אלו, דיבורים ברוח הדברים הללו. על הסכנה שיכולה להיווצר ממהו חמץ, אם יקרה משהו למצות. אבל תמיד זה נכנס בצד אחד של האוזן וזה יצא בצד השני של האוזן... נהנת מהרעיון של הדברים, אבל לא התחברת לענין הזה, מה רוצים מאיתנו בפסח, מה משגעים לנו את השכל עם כל החומרות הללו?!

אז, כשהנגיף הגיע לבקר בארץ, יצאו הוראות ממשד הבריאות כדת מה לעשות, אז מי שנשמר כמו ההוראות - טוב מאוד! כך אכן ראוי לעשות... אבל יש כאלו שהחמירו יותר ממשד הבריאות, למה הם החמירו יותר ממשד הבריאות?! הרי במשרד הבריאות יושבים הרופאים הכי גדולים, והם קובעים את המדיניות תוך כדי בחינת כל ההיבטים, אז למה הם החמירו יותר ממשד הבריאות?!

פשוט מאוד! הם פחדו!!! הם חשבו שהנגיף הזה מסוכן עד למאוד, ולכן הם נהגו בהתאם. הם פחדו שאולי משרד הבריאות לא החמיר מספיק, אולי משרד הבריאות פחד ממשד האוצר, ולכן הוא לא החמיר כמו שצריך להחמיר. אולי משרד הבריאות פחד להפחיד את הציבור, ולכן הוא לא החמיר כל כך, ואולי הם פחדו מדעת הקהל. אבל הם רצו להחמיר יותר מהם, הם פחדו על החיים שלהם...

גם אותם שחוששים מתקיפה אפשרית מארצות עוינות, הרי אפילו 'פיקוד העורף' לא נתן שום הוראה לציבור, להיפך הוא אמר שאין הוראות מיוחדות ואפשר להמשיך הכל כרגיל. אבל אותם אנשים פחדים! אולי פיקוד העורף לא נותן הוראות לכולם - כי הוא מפחד מפאניקה, אבל באמת יש מה לחשוש...

ואז פתאום הבנתי מה כל החומרות האלו בפסח, הרי חכמינו אמרו ש'כל המחטיאו יותר מן ההורגו', ומלחמת היצר זה המלחמה הכי חמורה שיש, יותר מהמלחמה נגד הקורונה ויותר מכל תקיפה אפשרית, כי היצר הרע מזיקו גם בעולם הזה

וגם בעולם הבא, לעומת זה כל ה... שאולי ושמא יזיקו בעולם הזה, ואם בזה צריך להחמיר כל כך הרבה, אז על אחת כמה וכמה, שלגבי חמץ בפסח צריך להחמיר מאוד מאוד...

ואפילו אם הרבנים אומרים שלא צריך להקפיד עדי כדי כך, אבל זה רק כי הרבנים יודעים שזה 'גזירה שאין הציבור יכול לעמוד בה', אבל באמת באמת צריך כן להקפיד על זה...

צריך להקפיד על כל הוראות החיטוי, צריך להקפיד לשטוף ידיים לפני שמתחילים להתעסק עם משהו שקשור לפסח, צריך להיזהר שיהיה בגדים סטריליים לפני שנגשים לעבוד בהכנות לפסח, צריך לרדוף באף ובחימה כל פירור וספק פירור של חמץ... כי אנחנו מפחדים [או שאנחנו צריכים לפחד...] הרבה הרבה יותר מספק משהו חמץ בפסח - סכנה רוחנית, מאשר מספק סכנה גשמית...

אם כבר הגענו לכאן, אז אנחנו יכולים קצת להבין עוד משהו, הרבי ר' מנחם מבאר את הרש"י הראשון בפרשה, רש"י כותב: 'כשם שיצירתו של אדם אחר כל בהמה חיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף'. הוא מבאר שלפי האכילה של היהודי, לפי איך שהוא מקפיד על כשרות המאכלים, לפי מה שהוא מקפיד מה נכנס לפה, [גם לא לאכול דברים שאינם נצרכים, כידוע דברי התוס' בכתובות: 'עד שאדם מתפלל שיכנס תורה לתוך גופו - יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו']. לפי זה יתפרש התורה של אותו יהודי, לפי זה התורה תתקבל אצל היהודי ותפעל עליו את מה שתפעל.

אם כן אנחנו יכולים להבין את הזהירות הגדולה שהרבי שליט"א נוהג בעניני אכילה, לעיתים אף לחשוש לשיטות שרוב הרבנים אינם חוששים, כי זה ממש מפחיד ש'דברי תורה לא יכנסו לתוך מעיו', זה עוד יותר מפחיד שיהיה ח"ו 'ונטמתם במ' - שחס ושלום יהיה איזה שהוא טמטום הלב, זה הרבה יותר מפחיד מהכל, ולכן על זה צריך לחשוש הרבה יותר ממה שחוששים לכל דבר.

לזכר ולזכות
האשה הצוה"ח
מרת דבורה ע"ה
בר' יצחק זאב ז"ל

לתגובות, הארות והערות:

053-3177-604

לפרטים והרשמה:

m533177604@gmail.com

ניתן לתרום בכרטיס אשראי

בכל מערכות 'נדירים פלוס'

